

ἄν δ σύζυγος ἔχῃ τὸ δικαίωμα νάναγνώσκη τὰς ἐπιστολὰς τῆς συζύγου του, εἰς τὸ κοινόν μας θὰ ἐπροκάλει μειδιάματα δύσπιστα. Παρατηρήσατε ὅτι οἱ περισσότεροι ἔξι ἑκαίνων οἱ ὄποιοι ἀνοίγουν κατὰ λάθος ξένην ἐπιστολὴν — πρᾶγμα, τὸ ὄποιον εὐθὺς ἀπὸ τὸ πρῶτον βλέμμα διακρίνεται — δὲν ἔννοοῦν νά την ἀπόδιδουν πρίν την ἀναγνώσουν, πρίν την ἀποκλάσουν διάκληρον, καὶ πολλάκις σύτε καν τὴν ἀπόδιδουν. Συγχρίνατε δὲ τέλος καὶ τὸ χρακτηριστικὸν ἀνέκδοτον τοῦ ταχυδρόμους ἑκείνου ὑπαλλήλου, δ ὄποιος διὰ νὰ διακεδάχῃ ἔνα φίλον του πρὸ τῆς διανομῆς, τοῦ ἔδιδε νάναγνώσκη τὰ ταχυδρόμικὰ δεῖτάρια, — τὰ ὄποια ὅμως, ἔνεκα τῆς ἀρκετά γνωστῆς καὶ διαδεδομένης ἀσέβειας, κυκλοφοροῦσιν ἐλίγιστα ἐν Ἑλλάδι, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

Μ' ΑΓΑΠΑΕΙ — ΔΕΝ Μ' ΑΓΑΠΑΕΙ

Γιὰ τὸ Λεύκωμα τῆς Κας ***

Τὴν εἶχε ἰδῆ μίαν ἡμέρα, τὴν ὥρα ποῦ ἀνοίγε πρωὶ πρωὶ τὸ παραθύρο τῆς ἀπάνου στὸν κῆπο.

Δὲν ἦταν βέβαια αὐτὴ ἡ πρώτη φορὰ ὅπου τὴν ἔβλεπε, τὴν λυγερὴν καὶ καστανομάλλα κόρη. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀπριλίου ἡ δύο οἰκογένειαις εἶχαν ἔβηρη στὴν ἔξοχήν, — ἡ μία κατὰ τὴν ταχτικὴν τῆς συνήθεια, ἡ ἄλλη τώρα μονάχα ὑστερεῖ ἀπὸ πολλὰ χρόνια — καὶ πολλαῖς φοραῖς τὸ ἀγόρι, ποῦ ἐτελείωνε τότε τὰ δεκάχρι χρόνια, εἶχε τύχην ὑπαντήσῃ τὴν γαλανομάτα νέα πότε στὸν δρόμο ποῦ ἔφερνε ἀπὸ τὰ γειτονικὰ τους ἀρχοντόσπιτα εἰς τὸ χωριό, καὶ πότε στοὺς ἡλιασμένους πράσινους κάμπους, μέσα στοὺς ὄποιους ἡ κατάσπρη ἀλαρφία φορεσίᾳ τῆς ἔφεργγε σταῖς ἀχτίνες τοῦ ἡλίου σὰν ὀλόσωτο φάντασμα τῆς ἡμέρας, ποῦ ἔτρεχε ἐδῶ κ' ἐκεῖ, χωρὶς — θὰ ἔλεγες — νὰ πατῇ στὸ χῶμα. Καὶ τότε τὰ καστανά τῆς σγουρά μαλλιά τῆς ἔπειταν λυμένα καὶ σκόρπια ἀπὸ κάπου ἀπὸ τὸ πλατύτερο ψαθί ποῦ τῆς ἐπροφύλαγε τὸ πρόσωπο ἀπὸ τὸ ἐπίθουλο χάιδεμα τοῦ ἡλίου, καὶ τῆς ἐστεφάνων τὸ γαριτωμένο τῆς κεφάλης μ' ἔνα κιτρινέλικο λαμπερὸ δίσκο, σμοιο μ' ἑκείνον ὄπου οἱ ζωγράφοι βάζουν ὄλογυρα σταῖς ἀγρυπαῖς κεφαλαῖς τῶν οἵτινων παρθένων.

Καὶ τὴν περασμένη ἀκόμα βραδὺ τὴν εἶχε πάλι διακρίνη μέσα στὸν κῆπο ποῦ ἔχώριζε τὰ δύο τους μεγάλα σπίτια, καὶ γιὰ πρώτη φορὰ εἶχε μείνη ὅλος συλλογισμένος νὰ τὴν κυττάῃ, ποῦ ἐκρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά τῆς ἔνα μικρὸ γιομαράκι ἄνθη, καὶ ἦταν γλυκὰ φωτισμένη ἀπὸ τὸ ἀγνὸ ἀσημόφεγγο τῆς σελήνης ποῦ ἐμεσουράνεις τότε ὄλοστρόγυρη.

Σὰν τὴν ξανάειδε τὸ πρωὶ τόσο ταχυνά, ἡ κόρη εἶχε ἀνοίξη αὐτὴ τὴν στιγμὴ τὸ παραθύρο τῆς ξαγναντα στὸ δικό του, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος

τοῦ κήπου, καὶ ὅλη δροσάτη ἀπὸ χρουσταλένιο κρύο νερὸ μὲ τὸ ὅποιο εἶχε διώξῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπό της τὸ ὑστερό νύσταγμα τῆς αὐγῆς, ἐκύτταζε νὰ ἴδῃ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, ποῦ ἔκόντευε νὰ ἔβγῃ.

Τὸ γάραμα ἀνοίγε σ' αὐτὴ τὴν ὥρα μία φωτεινὴ ζαστερὶα στὸν ὄργανον, καὶ μὲ τὴν πρώτη ἀχτίνα ποῦ ὁ ἡλίος ἔρριζε λοξὰ ἀπάνου στὴ γῆ, προβάλλοντας ἀπὸ ὄπιστα ἀπὸ τὸ μακρυνό βουνό, ὅλη ἡ φύσις ἀναταράχητης, ωσδὴ νὰ ἔβγαινε ἀπὸ ὑπνον. Τὰ πουλάκια, μὲ τὸ γλυκερὸ κελάσιδημά τους ὅπου ἔμοιαζε βροχὴ ἀπὸ γιαλίναις καὶ ἀσπρομέναις στρογγυλαῖς σταξιαῖς ποῦ νὰ πέφτουν σὰν μαργαρίταρια ἀπάνου σὲ κρουσταλένια στέγη κοντοπετοῦσαν ζευγαρωτὰ ἡ καὶ πολλὰ ἀντάμα, κυνηγῶντας χαρούμενα τῶν τ' ἄλλο, καὶ φτερουγίζοντας ἀπὸ κλαρὶ σὲ κλαρὶ καὶ ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι. Τὰ φύλλα τῶν δέντρων ἀνατρίχιαν ἀλαρφὰ ἀλαρφὰ στὴν ἀνεπαίσθητη αὔρα τῆς αὐγῆς, καὶ ἡ πρασινάδα ἀνάδινε παντοῦ μία διαπεραστικὴ ἀπλότατη εὐωδία ἀπ' ὅλα τ' ἀρώματα καὶ ταῖς μοσκοβολιαῖς τῶν χορταριῶν, ποῦ τῆς νύχτας ἡ δροσιά εἶχε ράντισμένα μὲ ταῖς ἀμέτρηταις σταξιούλαις τῆς ὅπου ἐτρεμούλιαζαν λαμπεραῖς ἀπάνου στὸ κάθε μικρὸ φύλλο.

Τὸ ὥραίο παλληκαράκι καὶ ἡ γαλανομάτα κόρη ἔχαιρετήθηκαν μ' ἔνα μικρὸ κούνημα τῆς κεφαλῆς, καὶ ἦταν ὅμορφα τὰ δύο παιδιά, τὸ ἔνα μὲ τὸ δειλό του κύτταγμα καὶ ἡ ἄλλη μὲ τὴ γλυκεία καὶ ζωηρὴ ἔκφρασι ποῦ τῆς ἔβαναν στὴ φυσιογνωμία τὰ δεκαπέντε ροδινά της χρόνια.

Ροδινά, ναί, καὶ εὐτυχισμένα τὰ πρῶτα αὐτὰ χρόνια τῆς ζωῆς, ὅταν ἡ καρδιὰ εἶναι ωσδὴ τοῦ μελισσῶν τὸ μαλακὸ καὶ ἀδόλο κερὶ ποῦ τὸ φθοροποιὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐμάλαζε ἀκόμα, ξεστύφοντάς του τὸ ξάστερο μέλι ποῦ ἔχει μέσα του! Εὐτυχισμένη ἡ ἡλικία αὐτὴ γιὰ τὴν ὄποια ὅλα εἶναι χαρὰ καὶ ποίησι, καὶ ὅπου τρέφει ταῖς ἡμέραις της μὲ ὀνείρατα χρυσὰ γιὰ τὴν αὔριο, καὶ ταῖς νύχταις της μὲ φωτειναῖς ὄπτασίαις ποῦ εἶναι ἵσως ἐνθυμητεῖς ἀλλου κόσμου καλήτερου, τώρα στεργὰ παρατημένου.

Ἡ κόρη καὶ ὁ νέος ἔχαιρετήθηκαν λοιπὸν σὰν γνώριμοι, καὶ εἶχε ἑκείνη ἔνα χαυμόγελο γλυκό στὰ γείλη καὶ στὰ μεγάλα γαλανά της μάτια. Καὶ ξέφρανα, τοῦ ἀγοριοῦ ἡ καρδιά, ποῦ διατηροῦσε ζωντανὴ τὴν ἐνθύμησι τῆς περασμένης βραδύτης σὰν ἡ κόρη εἶχε προσάλη ἀργοκίνητα στὴν ἀγνὴ ἀναλαυπή του φεγγαριοῦ, αἰσθάνθηκε, εὐθὺς ὅπου εἶδε τὴν γελούμενη μορφή της σ' αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς αὐγῆς ποῦ ἡ δροσάτη φύσις ἔχυνε — θαρροῦσες ἐπίτηδες γι' αὐτὴ — ὅλαις ταῖς μοσκοβολιαῖς της, αἰσθάνθηκε μέσα της κάτι ποῦ ἔμοιαζε μ' ἔνα δυνατὸ ἀντίγυπτο, ποῦ τοῦ ἔφερε πόνο μαζὶ κ' εὐχάριστον ἀνασταμό. Τοῦ ἔφα-

νήκε διαμισές πῶς ὅλο του τὸ αἷμα εἶχε συντρέξῃ ὅλο καὶ εἴχε συμμαζευτῆ ἐκεῖ ποῦ ἄκουε τὴν καρδία του νὰ πηγαινώργεται γοργά, μὲ συχνὸ βροντοχύπι, καὶ πῶς σ' ἐκείνη τὴν στιγμὴν ἔπλεε μὲ ἀπέραντη γαλανὴ θάλασσα μὲ ὀλόφωτο γαλάζιον οὐρανό, ποῦ μέσα ἐπετοῦσαν χιλιάδες ἀγγελόπουλα, θαυμόνοντάς τον μὲ τὴν λάμψην τους καὶ τραγουδῶντας οὐρανικά, μὲ πρωτάκουστη μελωδική ἀρμονία. Καὶ εἴχε μείνη στημένος καὶ ἀκούντος ἐκεῖ ποῦ εύρισκότουν κυττάζοντας γιὰ πολλὴ ὥρα ὑστερά ἀκόμη ποῦ ἡ νέα εἴχε τραβηγχτῆ μέσα, τὸ παραθύρι ὅπου ἔσφρον ἐκείνη εἴχε προβάλη σὰν ἀστέρι τῆς αὐγῆς.

'Απὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν ἀπέρασε φορὰ νὰ ἴδῃ ὁ νέος τὴν σγουρομάλλα κόρη καὶ νὰ μὴν ἀκούσῃ τὸν ἴδιο ἀντίγυτυπο μὲς τὴν καρδία του. Καὶ χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ ζέρη ἀκόμα τὸ ὅμορφο ἀγόρι τί εἶναι ἔρωτας, ἔτρεφε τῷρα ἀπὸ καρὸν στὸν κόρφο του τὸ πονηρὸ καὶ γλυκοφίλητο παιδί τῆς Ἀφροδίτης.

Διάθηκαν ἡμέραις πολλαῖς, καὶ ἡ κόρη ἀκολουθοῦσε νὰ τρέχῃ στοὺς κάμπους καὶ σταῖς πράσιναις πεδιάδαις, ἀμέριμνη, καθὼς ἔδειχνε, μὲ τὸ ἀσπρό της πάντα φόρεμα καὶ τὸ κίτρινο ϕαθί της, ὅποι τὴν ἔκαναν νὰ φαίνεται ἡ ἴδια σὰν μία ἀπὸ ταῖς χρυσόκαρδαις μαργαρίταις ποῦ μὲ πολλὴ ἀγάπη ἐκαλλιεργοῦσε ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ παραθύρι της, καὶ ποῦ ἐφαίνονταν τόσοι μικροὶ μικρούτζικοι ἥλιοι μὲ κάτασπραις ἀχτίνες. "Ετζ! τὴν παρώμοιαζε, μὲ τὴν ἀναμμένη φαντασία του, ὁ κρυφὸς ἀγαπητικὸς τῆς, ποῦ ώστόσο ἐφύλαγε βαθεὶὰ κρυμμένο τὸν ἔρωτά του, ἀπὸ φόβο καὶ ἐντροπὴ μήν ἡ κόρη τὸν καταλάθη.

Κύτταξε ὅμως τῆς καρδίας παράξενα μυστήρια! Μολονότι αὐτὴ δὲν εἴχε τὴν παραμικρὴ ὑποψία ἀπ' ὅ,τι συνέβαινε στὴν ψυχὴν τοῦ νέου, αἰσθανότουν ὅμως εὐχαρίστησι νὰ τὸν κρυφοτύλογιέται καὶ νὰ θυμάζται τὸ χαιρετισμὸ ποῦ ἐκείνος δεῖλὰ δεῖλὰ τῆς ἔκανε κάθε ποῦ τὴν συναντοῦσε. Καὶ πολλαῖς φοραῖς, ἐκεῖ ποῦ ἐπήγαινε ἀνεβαίνοντας μονάχη της ἔνα βουνάκι ἡ μία ψηλὴ ἀνθισμένη ράχοϋλα, ἔξαρνα τὴν ἔβλεπες κ' ἐσταυματοῦσε γερνόντας τὸ κεφάλι, μὲ τὴν ἀπατημένην ἐλπίδα μήν ἵσως καὶ ἐρχότουν τὸ ἀγόρι ἀπ' ὄπίσω της, ἀνεβαίνοντας καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιο μονοπάτι. Καὶ σὰν ἐτύχαινε νὰ τὸν ἀπαντήσῃ στὸ δρόμο ἡ νὰ τὸν ἔχαγνατίζῃ ἀπὸ τὸ παράθυρο, εἴχε πάντα στὰ γεῖλη της καὶ στὰ μεγάλα γαλανά της μάτια, τὸ γλυκὸ ἐκείνο χαμόγελο, μέσα στὸ ὅποιο θὰ ἐδιέβαζε τὸ ὅμορφο παλληκαράκι πολλαῖς πολλαῖς μυστικαῖς σκέψαις, ἀν ἡ ἀπειρηνὴ δεῖλια τῆς καρδίας του τὸ ἀφίνε νὰ διαβάσῃ στὰ μάτια τῆς σγουρῆς καστανομάλλας.

Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια δὲν ἦτο δύσκολο νὰ καταλάβῃ ἔνας τι ἀνάθροιζε σ' ἐκείνο τ' ὅμορφο

ζωηρούτζικο κεφαλάκι. 'Αλλ' ὁ νέος, μολονότι εἴχε στὰ στήθο του ὅλη τὴν ποίησι μιᾶς καρδίας ποῦ ἡ φύσις ἐκάμε πλουσιοπάροχα τρυφερὴ καὶ εὐαίσθητη, εἴχε διατηρήση ὡς τότε τὴν ἄγια ἀθωότητα τῆς ψυχῆς, καὶ ἔβλεπε λοιπὸν πολὺ καλήτερα μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας του, ἀπ' ὅ,τι ἔξεχώριζε μ' ἐκείνα τὰ δύο του καρβουνάκια, ποῦ χωρὶς νὰ τὸ ζέρη ἔβγαζαν τόσο ζωηραῖς λάμψαις.

Μολοντοῦτο τὸ πονηρό χρυσόφτερο παιδί ποῦ εἴχε στήση φωλιὰ μὲς στήν καρδία του, δὲν τὸν ἀφίνε οὔτε ὥρα οὔτε στιγμὴ χωρὶς νὰ τὸν κειτάη μὲ ταῖς μικραῖς σαίταις του, ποῦ ἔχουν κοραλένια τὴν μύτη, ἀπὸ μάλαμα τὸ κονταράκι καὶ γιὰ φτερά τὸ ἀσπρό πούπουλο τοῦ πιτζουνιοῦ, ποῦ είνε τῆς Ἀφροδίτης τὸ ἀγαπητὸ πετούμενο. Καὶ ἔτσι τὸν ἀνάγκαζε, γιὰ νὰ σβύνῃ ὅλιγο τὴν ἀτελείωτη δίψα ποῦ τοῦ ἀναβαν μὲ στὰ στήθα ἡ ἀδιάκοπαις πληγαῖς ποῦ τὸ πονηρούτζικο τοῦ ἀνοιγε στὴν καρδία, νὰ βάζεται, καθὼς τὸ ἀνήμερο ζαρκάδι τοῦ λόγγου ποῦ μὲ λαχτάρα ζητάει νὰ ποτιστῇ, ἐκεὶ ὅπου εἰμποροῦσε καλήτερα νὰ τὴν βλέπῃ, χωρὶς ἐκείνη νὰ τὸν ἀναλογιέται.

Καὶ μὲς σταῖς πολλαῖς, μία σεληνόφωτη πάλε βραδύα, ὅποι κρυμμένος δεῖλὰ πίσω ἀπὸ τὴ φράχτη τοῦ κήπου τὴν ἐκύτταζε ἀχόρταγα μὲ τὰ δύο του λαμπερά καρβουνάκια, ποῦ σ' αὐτὴ τὴν στιγμὴ ἥταν περισσότερο τῆς ψυχῆς του παρὰ τοῦ κορμοῦ του τὰ ἐρωτεμένα μάτια, τὴν εἶδε, ἐκεῖ ποῦ ὅλόρθη εἰς τὸ παραθύρι της ἀκριβοπάστρευε ταῖς ὅμορφαις φουντωταῖς της μαργαρίταις ποῦ ἔμοιαζαν σὰν μικροὶ μικρούτζικοι ἥλιοι μὲ κάτασπραις ἀχτίνες, τὴν εἶδε, καθὼς τὴν πρώτη ἐκείνη βραδύα, φωτισμένη ἀπὸ τὸ γλυκὸ φεγγάρι, νὰ σκύψῃ ἀγάλι ἀγάλι τὸ λυγερὸ κορμάκι της, καὶ ν' ἀπιθώσῃ τα ῥοδινά της χειλιά ἀπάνου στὴν πλέον καμαρωμένη καὶ φουντωτή, ὅποι στημένη μὲς στὴν ἄκρη ἀπὸ τ' ὅλόρθη πράσινο στελέχη της, ἔβγαινε καθὼς βασίλισσα ψηλότερα ἀπ' ὅλαις ταῖς ἀλλαῖς, σὰν γιὰ νὰ ζητήσῃ τῆς δροσάτης παρθένας τὰ κερατένια χειλιά.

"Εμεινε τῆς γαλανομάτας κόρης τὸ φιλί ἀπάνου στὴν χρυσὴν καρδία τῆς μαργαρίτας, ἀλλὰ ἔμεινε καὶ τῆς φουντωτῆς ψηλόκορμης μαργαρίτας ἐν' ἀσπρῷ φυλλαράκι ἀπάνου στὸ κόκκινο χειλί της καστανομάλλας κόρης, ποῦ τὸ πιασε ἀλαρφὰ ἀλαρφὰ μὲ δύο ἀπὸ τὰ τορνεμένα της δάχτυλα, καὶ ἀφοῦ πρώτα τὸ ἐκύτταζε μὲ πολλὴ ἀγάπη, ἀντὶ νὰ τὸ δώσῃ πάλι στὸ πονεμένο ἄνθος, τὸ ἔβαλε στὸν κόρφο της, χιόνι ἀπάνου σὲ ἀρρόγαλα.

Σὰν ἔκλεισε τὸ παραθύρι της, καὶ τὸ φεγγάρι ἀκολουθοῦσε νὰ τὸ χαιδεύῃ μὲ τὸ ἀγνὸ μελαγχολικό του φῶς, καὶ νὰ βάζῃ ὅλιγο ἀπὸ τὸ δύολο ἀσῆμι του ἀπάνου σταῖς φουντωταῖς ὅμορφαις

μαργαρίταις, τὸ ἑρωτεύμένο παλληκάρι, ποῦ εἶχε διακρίνει κι' ἐθυμώτουν ἐκείνη τὴν ζηλεμένη καὶ καλότυχη ποῦ στὴν καρδιά τῆς εἶχε μείνη τὸ κρυφὸ τῆς νέας φιλάκι, ἔθηγκε ἀπὸ τὴν φράγτη ὅπου ἔστεκε κρυψμένος, καὶ πλησιάζοντας δειλὰ δειλὰ στὸ παράθυρο ποῦ ἔχαίδενε μὲ τὸ ἀσημόφεγγό του τ' ὄλοστρόγγυλο φεγγάρι, ἀνασκούθηκε ὅσο ἡμποροῦσε ψηλὰ καὶ μακραίνοντας τὸ χέρι, ἐπρότασε νὰ κόψῃ τὸ περήφρανο γλυκοφιλημένο ἄνθος.

“Ω ! τί θησαυρὸ εἶχε ἀπογτήση, ἀφοῦ μέσα στὴ χρονίδινη καρδιά τῆς μαργαρίτας ἦταν κρυψμένο τὸ οὐράνιο φιλὶ τῆς ἀγαπημένης του . . . Καὶ τὸ ἑρουφοῦσε ἀπὸ τὴν κίτρινη μικρὴ καρδοῦλα, καθὼς γαλαχτάρικο πεινασμένο παιδὶ ρουφάει τῆς μάνας του τὸν ὄλοστρόγγυλον ἀφράτο κόρφο, καθὼς μελίσσι βυζάνει τοῦ ἀνθοῦ μοσκομύριστο μέλι, καθὼς ἀγαπητικὸς παίρνει ἀπὸ τῆς ἑρωμένης του τὸ στόμα, τὸ πρῶτο ἀγνὸ τῆς ἀθώας ἀγάπης τους φιλὶ! ”Επειτα . . . σὰν ἀπόστασε ρουφώντας, ἐβάλθηκε νὰ κυττάζῃ μὲ τρυφερὸ πόθῳ τὴν ὅμορφη φουντωτὴ μαργαρίτα, ποῦ δὲν ἦταν πλειὰ φουντωτὴ σὰν πρῶτα, ἀλλ' ἦταν πάντα ὅμορφη κ' ἔμοιαζε ἀκόμα μ' ἔνα μικρὸ μικρούτζικον ἥλιο μὲ κάτασπραις ἀγτίνες· κ' ἐκεῖ ποῦ τὴν ἐκύτταζε τούρθε ἔνας στοχασμός, καὶ ἔμεινε ὅλος συλλογισμένος.

Ἐθυμήθηκε ποῦ εἶχε διαβάση σ' ἔναν ποιητὴ πῶς ἡ μαργαρίταις εἴναι ἀγνακὶς ψυχρούλαις ἀπὸ ἑρωτεύμαις ἀτυχαῖς παρθέναις ποῦ πεθαίνουν μὲς στὴ θέρμη τῆς ἀγάπης χωρὶς νὰ ἔχουν ἀκόμα πάρη τὸ πρῶτο φιλὶ τοῦ ἀγαπημένου τους, καὶ ποῦ γίνονται ὑστερα τ' ἀσπρόγρυσα αὐτὰ ἄνθη — ἡ φτερούγαις τους φυλλαράκια καὶ ἡ καρδιὰ χρουδάτο χρυσὸ μαργαρίτάρι — γιὰ νὰ ἡμποροῦν νέοι καὶ κόραις νὰ ταῖς ρώτοῦν στὸν ἑρωτά τους, ξεφυλλίζοντες μία μία ταῖς ἀσπραις τους ἀγτίνες.

Κ' ἐβάλθηκε εὐθὺς τὸ ἑρωτεύμένο ἀγόρι· νὰ μαδάῃ μὲ ὄλότρεμην λαχτάρα ἔνα τὰ μικρὰ φυλλαράκια τῆς μαργαρίτας, ρώτωντάς τα μὲ τοὺς ἰδίους στίχους ποῦ εἶχε διαβάση στὸν ποιητή, καὶ ποῦ τώρα τοῦ ἔρχονταν στὴν ἐνθύμησι.

Μ' ἀγαπάει
Δὲν μ' ἀγαπάει.
Μὲ λατρεύει
Τ' Η μὲ γελάει;

Καὶ ξυφυλλίζοντας καὶ ξεφυλλίζοντας τὰ κάτασπρα μακρούτζικα φύλα, ἐσταμάτησε μὲ τὸ ὑστερό, ἀπάνου στὸν δεύτερο στίχο.

“Ἄχ ! δὲν τὸν ἀγαποῦσε ἐκείνη ! . . . κ' ἑραγίστηκε ἡ καρδιά του σὲ δύο, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐβούλιαξε ἐμπροστά του . . .

“Ἐνα φυλλαράκι ἀκόμα, καὶ τὸ ἀνθερὸ μαντείο θὰ τοῦ ἀποκρινότουν «Σὲ λατρεύει». Ἄλλα εἶχε μείνη τῆς ψηλόκορυνης μαργαρίτας ἔν τὸ πρόφυλλο ἀπάνου στὸ κόκκινο γείλι τῆς καστανο-

μάλλας κόρης, ποῦ τὸ εἶχε πιάση ἀλαφρὰ ἀλαφρὰ μὲ δύο ἀπὸ τὰ τορνεμένα της δάχτυλα, καὶ ἀφοῦ πρώτα τὸ ἐκύτταζε μὲ πολλὴ ἀγάπη, ἀντὶ νὰ τὸ δώσῃ πάλι στὸ πονεμένο ἄνθος, τὸ εἶχε βάλη στὸν κόρφο της, χιόνι ἀπάνου σὲ ἀφρόγαλα.

Κ' ἔτσι, μ' ἔνα φιλὶ, ἐκείνη εἶχε ἀπατήση τὸν πρῶτο ποῦ τὴν ἀγάπησε, καὶ γιὰ ἔνα φυλλαράκι, αὐτὸς ἔχασε γιὰ πάντα τὴν εὐτυχία ποὺ τὸν ἀνέμενε . . .

“Ω κόραις καὶ νέοι ! σὰν φιλήτε ταῖς χρυσόκαρδαις μαργαρίταις, προσέχετε τὰ φυλλαράκια τους, ποῦ είναι κάτασπραις ἀχτίνες χυμέναις ὄλόγυρα σ' ἔνα μικρὸ μικρούτζικον ἥλιο, γιὰ ν' ἀποκρίνωνται σωστὰ σ' ὅσους ἀπὸ ἑρωτα ταῖς ξεφυλλίζουν.

Β. Γ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ¹

10'. Ποῦ ἀκούστικε :

“Ἐννοιάσου, δασκαλάκι μου, καὶ δὲ θ' ἀρχίσω τὴν ἱστορία τῆς δασκαλικῆς σου δῶ πέρα. Μήτε γιὰ τὰ συνηρημένα σου, μήτε γιὰ τὰ εἰς μὲ σου δὲν ἔχουμε τόπο. Ἐσύ είσαι μιὰ ἀρρώστια στὸ ἄνθος, καὶ τίποτις ἄλλο. Λίγος φρέσκος ἀγέρας νάμπη, καὶ χάθηκες. Είσαι ἀθώος ἐσύ. Ἐσύ πιὰ τώρα δὲ φταίς. Θέξ νὰ ζήσης, καὶ ζῆς διδάσκοντας ἐκείνα ποῦ σοῦ σοῦ ζητοῦμε. ”Α μᾶς κρυφοτρώς σιγὰ σιγὰ τὰ σηκότια, ἀς ἔχουμε χάρη στὴν πετριά μας, ποῦ καὶ καλὰ πρέπει νὰ βγοῦμε στὸν κόσμο σωστὰ παιδὶ τῶν ἀρχαίων, ἀληθινοὶ κληρονόμοι τους.

Κληρονόμοι σὲ τί ; Στὴν ἀρετὴν τους; στὴν παλικαριά τους; «Πολλοῦ γε καὶ δεῖ», δασκαλάκι μου! Κληρονόμοι στ' ἀνώμαλα ρήματά τους.

Ποιὸς γυρίζει ν' ἀκούσῃ, κι ἀν τολμήσῃ κανεὶς νὰ τὸ πη, πῶς ἔνα ἔθνος, γιὰ νάχη δική του δύναμι καὶ ζωὴ, πρέπει νάχη καὶ γλώσσα δική του· πῶς ἡ φωματίκη είναι· πιὸ ἐλληνικὴ ἀπὸ τὴν ἀψυχη κορακίστικη· πῶς γιὰ νὰ φέρουμε ἀθρωπισμὸ στὴν ρωματίκη καρδιά, πρέπει νὰ διδάσκουμε, νὰ παρασταίνουμε, καὶ νὰ τραγουδοῦμε στὴ γλώσσα της, καὶ σῆς σὲ μιὰ γλώσσα ποῦ δὲν ἀκούστηκε ποτὲς ἀλάκερη σ' ἔνα σπιτικὸ, παρὰ μέρος πρὶ νὰ φανῇ ὁ Χριστός, μέρος σὰ φάνηκε ὁ Μωάμεθ, καὶ μέρος θὰ μιληθῇ σὰν ξανάρθῃ ὁ Μεσσίας.

“Ἡ γλώσσα γεννιέται καὶ μεγαλώνει στὰ σπιτικὰ, σὰν ἐμὲς ποῦ τὴν μιλοῦμε. ”Εργεται κατόπι ἡ φιλολογία, τὴν σιάζει, τὴν γυαλίζει, θραβαρισμοὺς κ' ιδιώματα, φτειάνει· καίνουρια στολίδια καὶ στρώνει μιὰ ἔθνικὴ γλώσσα ποῦ γίνεται ὅμορφη, εἴναι καὶ ζωντανή. Τοὺς τύπους τῆς ὅμως ποιὰ φιλολογία νὰ τοὺς ἀλλάξῃ, καὶ

¹ Τὸ σελ. 360